

5. Zemgales industriālā parka attīstība

1. INDUSTRIĀLĀ PARKA PROJEKTA IDEJAS APRAKSTS:

1.1. Industriālā parka projekta idejas attīstības pamatojums

1.1.1. Vispārīgs apraksts:

Zemgales industriālā parka (turpmāk - ZIP) attīstība plānota Jelgavas valstspilsētas Ziemeļrietumu rūpnieciskajā rajonā - bijušā lidlauka teritorijā ~200 ha platībā. ZIP attīstība paredzēta vairākās kārtās, kā pirmo attīstot Meiju ceļam, Slokas ielai un Lapskalna ielai pieguļošās teritorijas apmēram 50 ha platībā. Sakārtojot publisko infrastruktūru, tiks radīti priekšnosacījumi privāto investīciju piesaistei ZIP, veicinot jaunu viedās specializācijas uzņēmumu izvietojumu un jaunu darba vietu radīšanu.

Kā prioritāras ZIP viedās nozares plānotas: 1) zināšanu ietilpīga bioekonomika, 2) viedā enerģētika, 3) informācijas un komunikāciju tehnoloģijas, 4) viedie materiāli, tehnoloģijas un inženiersistēmas, ņemot vērā Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes, kas ir nozīmīga pētniecības institūcija šajās RIS3 jomās, potenciālu.

1.1.2. Ietekme uz pašvaldību mērķu īstenošanu:

Spēkā esošās Jelgavas pilsētas ilgtermiņa attīstības stratēģijas 2007.-2020. gadam (IAS 2007-2020) vīzija paredz Jelgavā dinamiskas, uz zināšanām balstītas ekonomikas attīstību un ilgtermiņa stratēģiskais mērķis – nodrošināt ilgtspējīgu Jelgavas ekonomiskās un sociālās vides attīstību, iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanu, izmantojot pieejamos resursus, un pozicionēt pilsētu kā Zemgales plānošanas reģiona centru, savukārt, viena no trīs ilgtermiņa prioritātēm paredz Jelgavas – kā ekonomiski attīstīta zināšanu, tehnoloģiju un jauninājumu centra attīstību. Ņemot vērā, ka ZIP teritoriju plānots iekļaut ekonomiskajā aprītē, uzlabojot sasniedzamību, pielāgojot to viedās specializācijas nozaru attīstībai un veicinot tādu uzņēmumu piesaisti, kas spēj radīt inovatīvus, uz zināšanām balstītus produktus un pakalpojumus, projekts sniegs ieguldījumu vairākās Jelgavas pilsētas attīstības programmas 2014.-2020. gadam (AP 2014-2020, kas ir spēkā līdz jaunās, ar Jelgavas novadu kopīgās attīstības programmas 2023.-2029. gadam gala redakcijas apstiprināšanai), rīcībpolitikās un to uzdevumos, īpaši projekts veicinās:

- 1) 6.rīcībpolitikas “Pētniecība, inovatīva uzņēmējdarbība un industriālā attīstība” un tās uzdevumu “Veicināt uzņēmējdarbības attīstību, radot pievilcīgu uzņēmējdarbības vidi un paaugstinot uzņēmēju inovatīvo kapacitāti” un “Veicināt zinātnes un pētniecības lomas pieaugumu ekonomikas izaugsme” īstenošanu;
- 2) 4.rīcībpolitikas “Mobilitāte un pilsētas sasniedzamība” un tās uzdevuma “Nodrošināt pilsētas iekšējo un ārējo sasniedzamību, attīstot transporta infrastruktūru un konkurētspējīgus transporta pakalpojumus” īstenošanu.

Projekts sniegs ieguldījumu šādu rezultatīvo rādītāju sasniegšanā:

IAS 2007-2020:

- Jelgavā strādājošo skaita palielināšanās (cilv. skaits/ gadā)
- Bezdarba līmenis pilsētā (%)
- Apstrādes rūpniecības izlaides apjoms (milj. EUR)
- Strādājošo jelgavnieku skaits (cilv. skaits/ gadā)
- Vidējā bruto alga (EUR)

AP 2014-2020:

- Sakārtotas starpkvartālu un iekškvartālu ielas, km (4.rīcībpolitika, rādītāji)
- Komercsabiedrību un individuālo komersantu skaits uz 1000 iedzīvotājiem (6.rīcībpolitika, rādītāji)
- Darba vietu skaits pilsētā (6.rīcībpolitika, rādītāji)
- Jaunuzbūvēto ekspluatācijā pieņemto rūpnieciskās ražošanas ēku un noliktavu kopplatība, m² (6.rīcībpolitika, rādītāji)

Nodrošinot pēctecību un faktu, ka projekta īstenošana uzsāksies 2023. gada beigās, kad spēkā jau būs jaunie, ar Jelgavas novadu kopīgi izstrādātie plānošanas dokumenti, projekts sniegs ieguldījumu Jelgavas valstspilsētas un Jelgavas novada ilgtermiņa attīstības stratēģijā 2023.-2034. gadam (IAS 2023-2034) un Attīstības programmā 2023.–2029. gadam (AP 2023-2029) noteikto stratēģisko uzstādījumu īstenošanā:

IAS 2023-2034: ZIP attīstība ir viens no būtiskākajiem projektiem, kas veicinās ilgtermiņa prioritātes "Uzņēmumu konkurētspēja un produktivitāte" sasniegšanu, jo tieši ietekmēs gan uzņēmēju konkurētspējas palielināšanos, gan arī produktivitātes palielināšanos, paredzot, ka industriālajā teritorijā nonāks uzņēmumi no viedajām un inovācijās balstītajām nozarēm;

AP 2023–2029: vidējā termiņa prioritātes "Stabila, radoša un ilgtspējīga ekonomika" un sekojošu rīcības virzienu īstenošanu:

- 1) RV4 Mobilitāte un sasniedzamība,
- 2) RV5 Teritorijas un resursu efektīva apsaimniekošana,
- 3) RV7 Konkurētspējīga, radoša un klimatneitrāla uzņēmējdarbība un industriālā attīstība.

Projekts sniegs ieguldījumu šādu rezultatīvo rādītāju sasniegšanā:

IAS 2023-2034:

- Ekonomiski aktīvo individuālo komersantu un komercsabiedrību skaits uz 1000 iedzīvotājiem (arī AP 2023-2029 rādītājs)
- Darba ņēmēju mēneša vidējā bruto darba samaksa, EUR (arī AP 2023-2029 rādītājs)
- Bezdarba līmenis (arī AP 2023-2029 rādītājs)
- Pievienotā ekonomiskā vērtība (arī AP 2023-2029 rādītājs)
- IKP uz 1 iedzīvotāju (arī AP 2023-2029 rādītājs)
- Darba ņēmēju skaits (pēc darba ņēmēja deklarētās adreses) (arī AP 2023-2029 rādītājs)

Papildus AP 2023-2029 rādītāji:

- Kopējais pašvaldības ielu ar cieto segumu īpatsvars no visām pašvaldības ielām
- Apgaismojuma līniju garums
- Industriāli attīstīto jauno teritoriju platība
- Ārvalstu tiešo investīciju ieguldījumu kopsumma uz 1000 iedzīvotājiem, EUR.

Tādējādi, veidojot Zemgales industriālā parka teritoriju un plānojot mērķtiecīgus ieguldījumus tās attīstībā, tiks radīti vairāki būtiski ilgtermiņa ieguvumi:

- nodarbinātības pieaugums visā Zemgales reģionā, kas sekmēs pilsētas un reģiona ekonomisko aktivitāti un mazinās sociālo slogu (tiks jaunradītas vismaz 82 jaunas darba vietas, kas veicinās pozitīvas izmaiņas nodarbinātības rādītājos);
- RIS3 nozaru un profesiju piesaiste, kas sekmēs izglītības un pētniecības jomu attīstību un nodrošinās izglītota darbaspēka izaugsmi gan reģionā, gan Latvijā (tiks nodrošināts augstāks vidējais bruto atalgojums);
- pieaugoši nodokļu ieņēmumi valsts budžetā, kas, sekmējot salīdzinoši ierobežotas teritorijas vienotu attīstību, var radīt būtisku ieguvumu valsts funkciju finansēšanai;
- komersantu nefinanšu investīciju pieaugums pilsētā (vismaz 21,4 milj. EUR apmērā).

Projekta īstenošana veicinās pilsētas industriālo izaugsmi, konkurētspēju un sasniedzamību, jo tiks sakārtota esošā un izveidota jauna uzņēmējdarbības attīstībai nepieciešamā publiskā tehniskā infrastruktūra: pievedceļi teritorijai, inženierkomunikāciju pieslēgumi.

1.2. Projekta idejas apraksts

1.2.1. Pieejamās industriālā parka platības, infrastruktūras, sasniedzamības ar privāto transportu un sabiedrisko transportu raksturojums, attīstības iespējas

Saskaņā ar Jelgavas pilsētas teritorijas plānojumu 2009.-2021. gadam, industriālā parka teritorijas plānotā atļautā izmantošana noteikta - rūpnieciskās apbūves teritorija.

Patlaban piekļuve industriālā parka teritorijai iespējama tikai pa Meiju ceļu, braucot caur Jelgavas pilsētas centru, kur ir ierobežota smagā autotransporta satiksme. Piekļuvi gan teritorijai plānots nodrošināt caur Lapskalna ielu, kura pieslēdzas perspektīvajai Atmodas ielai un tālākā nākotnē - perspektīvajam Lielupes Ziemeļu šķērsojumam. Rekonstrējot Atmodas ielu, tiks nodrošināts savienojums ar Dobeles šoseju (maģistrālo ielu) un tālāk - Lietuvas šoseju (pa Rūpniecības ielu), nodrošinot industriālā parka savienojumu ar TEN-T autoceļiem.

Piekļūšana teritorijai ir iespējama ar pilsētas sabiedrisko transportu, izkāpjot tuvākajā pieturā Meiju ceļš, kas ir arī Jelgavas autobusu parka galapunkts. Meiju ceļa pieturā uzsākas un noslēdzas lielākā daļa pilsētā kursējošo maršrutu. Teritorijai tuvākā pietura ir dažu minūšu attālumā no Zemgales industriālā parka teritorijas.

ZIP 1.kārtas infrastruktūras attīstības projekta ietvaros plānota tehniskās infrastruktūras attīstība, pārbūvējot ielu segumu, t.sk. izbūvējot ūdensvada un saimnieciskās kanalizācijas tīklus, apgaismojumu, optisko tīklu u.c.:

- 1) Meiju ceļa posmā no Satiksmes ielas līdz 1.līnijai - ~1010 m garumā;
- 2) Atmodas ielas posmā no Dobeles šosejas līdz Lapskalna ielai - ~1871 m garumā;
- 3) Lapskalna ielas posmā no Zvejnieku ielas līdz Slokas ielai - ~567 m garumā;
- 4) Slokas ielas posmā no Meiju ceļa līdz Lapskalna ielai - ~713 m garumā.

1.2.2. Pašvaldības līdzšinējās un plānotās darbības industriālā parka pārvaldībai un turpmākai attīstībai, izbūvētās infrastruktūras uzturēšanai

Pašvaldības aktivitātes uzņēmējdarbības veicināšanai un atbalstam:

- notiek sadarbība ar zinātnes un pētniecības institūcijām, augstskolām, profesionālās izglītības iestādēm;
- tiek veikts izglītojošais, konsultatīvais darbs ar uzņēmējiem - izmantojot Zemgales reģiona Kompetenču attīstības centra Uzņēmējdarbības atbalsta nodaļu (uzņēmēju sadarbības tīkls, inovāciju dienas, semināri, konferences, kontaktbiržas, pieredzes apmaiņas un konsultācijas);
- grantu programma, konkursi uzņēmējiem, mārketinga aktivitātes;
- dalība Jelgavas biznesa inkubatorā iesniegto jauno uzņēmēju pieteikumu izvērtēšanā;
- pilsētas publiskās tehniskās infrastruktūras (ceļi, ielas, inženierkomunikācijas) sakārtošana un attīstība;
- jaunu bērnodārzu izveide, izglītības iestāžu infrastruktūras uzlabošana kvalitatīva un mūsdienīga mācību vides attīstībai;
- plānota īres namu būvniecība kvalificētu speciālistu piesaistei.

Industriālā parka projektu īsteno Jelgavas valstspilsētas pašvaldības iestādes "Centrālā pārvalde" Attīstības un pilsētplānošanas departaments.

Projekta ietvaros attīstītās publiskās infrastruktūras uzturēšanu nodrošinās un par investoru piesaisti būs atbildīga Jelgavas valstspilsētas pašvaldība.

2. PROJEKTA IDEJAS MIJIEDARBĪBA AR PAŠVALDĪBAS VEIKTAJĀM / PLĀNOTAJĀM INVESTĪCIJĀM

2.1. Industriālā parka projekta ideju papildinošie - pašvaldības jau īstenotie un īstenošanā esošie projekti

Projektam ir arī vairāki papildinoši, jau AP 2014-2020 Investīciju plāna ietvaros īstenotie un īstenošanā esošie projekti:

- Pirmsskolas izglītības pakalpojuma paplašināšanai ģimeņu ar bērniem piesaistei - projektu idejas Nr.1.1.1., 1.1.2., 1.1.8.;
- Vispārējās izglītības pakalpojuma/ piedāvājuma kvalitātes uzlabošanai - projektu idejas Nr.1.2.1., 1.2.3.;
- Profesionālās izglītības pakalpojuma/ piedāvājuma kvalitātes uzlabošanai darbaspēka kapacitātes stiprināšanai - projektu idejas Nr.1.5.1., 1.5.2., 1.5.3.;
- Darbaspēka kompetences pilnveidei un interešu izglītības pakalpojuma/ piedāvājuma uzlabošanai - projektu idejas Nr.1.6.3., 1.7.2., 6.3., 6.4.4., 6.4.5.;
- Pilsētas un/vai industriālo teritoriju sasniedzamības uzlabošanai, t.sk. attīstot inženierkomunikācijas un nodrošinot apvedceļa un tilta izbūves iespējamību Zemgales industriālā parka sasniedzamību kravu un pasažieru pārvadājumiem un uzņēmējdarbības attīstībai - projektu idejas Nr.4.1.1., 4.3.1. (4.3.1.1., 4.3.1.3., 4.3.1.4., 4.3.1.5., 4.3.1.6., 4.3.1.7.), 6.1.;
- Uzņēmējdarbības veicināšanai un industriālo teritoriju sakārtošanai - projektu idejas Nr.5.9.1., 6.2. (6.2.1., 6.2.2., 6.2.3., 6.2.4., 6.2.8.).

Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāte arī īsteno projektus, kas vērsti uz pētniecības attīstību, īpaši viedo nozaru attīstību - detalizētāk skat. https://www.llu.lv/lv/apstiprinatie-projekti?tips=All&gads=60&nosaukums=&projekta_grupa=All.

2.2. Industriālā parka projekta ideju papildinošās pašvaldības plānotās projektu idejas

Projektam ir arī vairāki papildinoši plānotie projekti, kas iekļauti AP 2023-2029 Investīciju plānā:

- Pirmsskolas izglītības pakalpojuma paplašināšanai - Jaunas pirmsskolas izglītības iestādes izveide Nameja ielā 30, Jelgavā;
- Vispārējās izglītības pakalpojuma/ piedāvājuma kvalitātes uzlabošanai - Jelgavas Pārlielupes pamatskolas infrastruktūras un mācību vides attīstība; Jelgavas Spīdolas Valsts ģimnāzijas infrastruktūras un mācību vides attīstība; Izglītojamo dienesta viesnīcas izveide;
- Darbaspēka kompetences pilnveidei, digitalizācijas veicināšanai - Tehnoloģiju un koprades platformas izveide ZRKAC;
- Dzīvokļu pieejamības nodrošināšanai jauniem speciālistiem - Īres namu izveide;
- Pilsētas un/vai industriālo teritoriju sasniedzamības uzlabošanai, t.sk. attīstot inženierkomunikācijas un nodrošinot apvedceļa un tilta izbūves iespējamību Zemgales industriālā parka sasniedzamību kravu un pasažieru pārvadājumiem un uzņēmējdarbības attīstībai - Reģionāla mobilitātes punkta attīstība Jelgavā; Lietuvas šosejas pārvada pār dzelzceļu pārbūve; Asfaltbetona seguma ielu sakārtošana; Ziemeļu šķērsojuma - transporta pārvada pār Lielupi un Driksu izbūve;
- Uzņēmējdarbības veicināšanai un industriālo teritoriju sakārtošanai - Uzņēmējdarbības attīstībai nepieciešamās inženiertehniskās infrastruktūras izveide Dzirnau un Bauskas ielā, Jelgavā; Zemgales industriālā parka izveides 2.kārta; Upju kravu transporta attīstība Lielupes upes baseinā.

3. KARTOGRĀFISKAIS MATERIĀLS

